

Tygodnik Gospodarczy

WYDAWNICTWO

IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W POZNANIU

Organ publikacyjny Wojewódzkiego Wydziału Aprowizacji i Handlu, Wojewódzkiego Wydziału Przemysłowego, Izby Przemysłowo-Handlowej i Izby Rzemieślniczej w Poznaniu

Rok II

3 sierpnia 1946

Nr 31

Wykonywanie ustawy o upaństwowieniu

Dnia 26 lipca br. odbyła się konferencja dyrektorów Izby P.-H. z zastępcą przewodniczącego Głównej Komisji dla upaństwowienia przedsiębiorstw dr Topińskim. Siedzibą G. K. jest gmach warszawskiej Izby P.-H. przy ul. Senackiej 3. Na konferencji tej poruszono szereg aktualnych zagadnień, z których niektóre podajemy poniżej:

Izby wysunęły postulat, ażeby w zespole orzekającym przy Wojew. Komisjach zawsze był reprezentowany przemysł prywatny w osobie członków Komisji delegowanych przez Izbę P.-H. Sytuacja jest bowiem taka, że na siedmiu członków zespołu, 5-ciu jest członków stałych, z których delegat Izby P.-H. nie należy. Pozostali mają wchodzić w skład zespołów orzekających kolejno i na skutek tego w ogromnej większości wypadków w zespole orzekającym nie byłoby przedstawiciela przemysłu prywatnego.

Przy tym uwzględnić jeszcze należy, że do Komisji zamierza się wprowadzić dwóch przedstawicieli „Społem”, co jeszcze bardziej zmienia sytuację na niekorzyść przedstawicieli przemysłu prywatnego. Dr Topiński wyjaśnił, że w tej sprawie stanowisko przewodniczącego Głównej Komisji w.-ministra dr Kurowskiego jest negatywne, gdyż uwzględnienie postulatów Izby P.-H. pokrzywdziłoby pozostałych członków Komisji Wojewódzkiej, poza tym ograniczyłoby swobodę wyboru członków zespołu. Stanowisko to jest o tyle niesłuszne, że w zagadnieniu tym należy uwzględnić stopień zainteresowania poszczególnych członków Komisji.

Równocześnie Izby P.-H. wysunęły postulat wprowadzenia swych przedstawicieli do Głównej Komisji. Skoro niewprowadzenie przedstawicieli samorządu przemysłowo-handlowego uzasadnia się, zresztą niesłusznie — brakiem wspólnej reprezentacji Izby P.-H. w postaci ich Związku, to należy stwierdzić, że Związek ten zostanie w najbliższym czasie reaktywowany, jakkolwiek instytucja ta prawnie nigdy nie przestała istnieć. Dr Topiński oświadczył, że ten postulat Izby P.-H. zostanie wzięty pod uwagę przy nowelizacji ustawy o upaństwowieniu, która prawdopodobnie nastąpi. Dr Topiński

wyraził zgodę na stanowisko Izby P.-H., że z przemysłu włókienniczego i poligraficznego — Izby nie przedłożą żadnych wniosków do upaństwowienia, zanim nie zostaną wydane w tym względzie rozporządzenia wykonawcze do ustawy.

W odniesieniu do przemysłu młynarskiego wyjaśnił dr Topiński, że Gł. Komisja ustali zasady zdolności przemysłowej po wysłuchaniu biegłych.

Na marginesie tego zagadnienia dr Topiński zauważył, że nie podejmuje się rozstrzygnięcia czy Izby mają obowiązek kierować się kryteriami wskazanymi przez ministerstwo. Jest zdania, że Izby powinny sporządzić listę młynów podlegających upaństwowieniu. Przy omawianiu sprawy zdolności przemysłowej młynów ze strony Izby P.-H. zwrócono uwagę na słuszność uwzględnienia stopnia zużycia maszyn.

Poruszono konieczność podwyższenia dolnej granicy zatrudnienia przy przedsiębiorstwach mało zmechanizowanych i sezonowych, poza tym uwzględniania pionierskości poszczególnych zakładów.

W kwestii wniosków indywidualnych dr Topiński wyjaśnił, że nie ma ustalonego trybu załatwiania tych wniosków i wyraził przekonanie, że sprawy te będą musiały

przejsię przez Komitet Ekonomiczny a poprzednio przez Sekretariat tego Komitetu.

Izby mają swoją listą również objąć przedsiębiorstwa znajdujące się pod tymczasowym zarządem państwowym, jeżeli mają materiały do sporządzenia takich list.

Stan, według którego powinno nastąpić projektowanie przedsiębiorstw do upaństwowienia jest miarodajny na 3 stycznia br. Stanowisko to zdaniem Izby jest niesłuszne, gdyż od chwili uwolnienia spod okupacji niemieckiej, wiele przedsiębiorstw dokonało poważnych remontów swoich zakładów przemysłowych, bez czego nie znalazłyby się wśród przedsiębiorstw podlegających upaństwowieniu. Sprawa ta powinna być również uwzględniona przy zamierzanej nawelizacji ustawy.

Jeżeli chodzi o nowe przedsiębiorstwa obecnie powstające, ważne jest wyjaśnienie dr Topińskiego, że obecnie nie ma

W tym numerze:

Wykonywanie ustawy o upaństwowieniu — Niebezpieczeństwa polityki podatkowej — Podatek spożywczy od cukru — Poradnik Księgowego — Konferencja dyrektorów izb przemysłowo-handlowych w Ministerstwie Aprowizacji i Handlu — Wymawianie hoteli handlowych — Komunikaty.

W najbliższych numerach:

Rozp. wykonawcze do dekretu o podatku doch. — Ze zjazdu dyrektorów Izby P.-H. — Podstawy prawne zrzeszeń gospodarczych — Organizacja przedsiębiorstw — Handel zagraniczny — Komunikaty.

Stałe działy:

Skarbowość — Księgowość — Pieniądz i kredyt — Sprawy socjalne — Komunikacja — Ustawodawstwo handlowe — Administracja przemysłowa — Przemysł — Rzemiosło — Handel.

obowiązku koncesjonowania tych przedsiębiorstw, które są wymienione wprawdzie w art. 3 ustawy, jednakowoż wielkość ich nie odpowiada normie przyjętej do upaństwowienia. Należą tu młyny, browary, wytwórnie włókiennicze, olejarnie i małe drukarnie.

Sprawa drukarni ma być jeszcze wyjaśniona pomiędzy Centralnym Urzędem Planowania a Min. Informacji i Propagandy.

Należy odczekać wydania rozporządzenia wykonawczego. Dla przemysłu konfekcyjnego nie przewiduje się podwyższenia dolnej granicy zatrudnienia.

Przy powoływaniu biegłych Komisja Wojewódzka nie jest skrepowana ani biegłymi sądowymi ani izbowymi i może powoływać biegłych według własnego uznania.

Kwestia pracowników zatrudnionych bezpośrednio przy produkcji to kwestia gramatycznej interpretacji ustawy.

Miedzy członkami Gł. Komisji nie ma jednolitego poglądu na tę sprawę; będzie ona przedmiotem orzeczenia Komisji Głównej.

Należy przypuszczać, że zalecenia poszczególnych ministerstw nie będą miały miejsca zarówno w odniesieniu do Gł. Komisji jak i do Komisji Wojewódzkiej.

Gorzelnie wchodzi w zakres kompetencji Komisji Wojewódzkiej, o ile nie należą do Monopoli Państwowego, jednakże należy zaznaczyć, że jest tendencja przeniesienia gorzelnictwa do kompetencji Gł. Komisji. Również istnieje tendencja rozszerzenia wykazu przedsiębiorstw uprzywilejowanych (art. 3 p. 1 B).

Przy wydawaniu nowych koncesji na przedsiębiorstwa, będzie się zasięgać opinii Izby P. - H. (art. 4 i art. 3 p. 1 A i C).

St. W.

Niebezpieczeństwa polityki podatkowej

Polityka finansowa Państwa winna być tak kierowana, by strona rozchodowa i dochodowa się pokrywały. Z jednej z ostatniej sesji Krajowej Rady Narodowej dowiedzieliśmy się, że budżet państwowy równoważy się. Tym samym Rząd osiągnął sukces poważny, gdyż trudności związane z odbudową naszego Państwa — bezsprzecznie większe jak w innych krajach — w dużej mierze pokonano. Ze sprawą utrzymania równowagi budżetowej łączy się ściśle polityka podatkowa, od jej stosowania zależą wpływy skarbowe. W roku obecnym ukazało się szereg dekretów podatkowych, co do których i samorząd gospodarczy zajmował stanowisko.

Przykładowo wymienimy dekret o podatku dochodowym, który w brzmieniu projektowanym przewidywał przelew zysków do Skarbu Państwa, a na skutek interwencji samorządu gospodarczego przepisy o przelewie nie weszły w życie, wprowadzono natomiast przepisy o dodatkowym opodatkowaniu nadwyżki z przedsiębiorstw (patrz „Tygodnik Gospodarczy” nr 23). Dekret ten obowiązuje od 1. 1. 1946 i w formie swej pierwotnej, przez wprowadzenie dodatkowego opodatkowania został złagodzony.

Ostatnie natomiast projekty rozporządzeń, które nibawem mają się ukazać, zawierają niejednokrotnie takie przepisy, których uzasadnienie jest co najmniej wątpliwe.

Projekt rozporządzenia wykonawczego do dekretu o podatku dochodowym uważa m. i. również za dochód powstałą nadwyżkę ze sprzedaży przedmiotów i praw majątkowych. Dla przykładu podajemy, że sprzedaż nieruchomości wyglądałaby w świetle projektu następująco: nieruchomość o wartości przedwojennej zł 250.000,— przyjmuje się przy ewentl. sprzedaży z zastosowaniem mnożnika 10-krotnego na 2 i pół miliona zł. Sumę tę potrąca się od obecnie uzyskanej ceny sprzedaży. Nieruchomość ta przy sprzedaży przyniosłaby 4 milj. zł. Różnica w wysokości 1,5 milj. zł stanowi dochód podlegający opodatkowaniu. Podatek od tej sumy wyniosłby 840.000,— zł. Sprzedaże nieruchomości w przeważających wypadkach miały miejsce dlatego, że właściciele nieruchomości na tej drodze upłyniali kapitał obrotowy dla uruchomienia zniszczonych placówek handlowych lub przemysłowych.

Ten sam projekt nie zalicza do kosztów uzyskania dochodów, strat np. w gotowiznie, w zapasach towarów, surowców i wyrobów gotowych i to niezależnie od przyczyny powstania tego rodzaju strat.

Dalej mowa w projekcie, że o ile osoba prawna tytułem procentów i wynagrodzeń wypłacanych udziałowcom i akcjonariuszom, wypłaci tytułem procentów i wynagrodzeń ponad dwie jednostki obowiązującej stopy procentowej w Narodowym Banku Polskim, wówczas wszystkie te kwoty (nietylko różnica) nie stanowią kosztów uzyskania dochodów.

Jak wiadomo, dekret o podatku dochodowym obowiązuje od 1 stycznia 1946 r., a zatem przypuszczać należy, że i rozporządzenie wykonawcze z tym terminem wejdzie w życie.

Jeżeli rozważymy poza tym przepisy o obowiązkowym wydawaniu rachunków (p. „Tygodnik” nr 29) jak również przepisy o odpowiedzialności podatkowej (p. „Tygodnik” nr 30), to stwierdzić wypada dalsze poważne obciążenia sektora prywatnego.

Fragmentarycznie poruszyliśmy pewne zagadnienia z dziedziny podatkowej, pozostawiając szczegółowe omówienie do najbliższych numerów „Tygodnika”.

Stoimy na stanowisku, że podatnicy muszą przepisy prawne przestrzegać, lecz i Państwo winno dbać o to, aby podatników nie zaskakiwać przepisami działającymi wstecz, gdyż w życiu gospodarczym powoduje to w kalkulacjach ogromne straty.

Wyrażamy przekonanie, że czynniki decydujące potrafią ocenić złożone opinie samorządów gospodarczych do ostatnich projektów i wprowadzą odpowiednie przeredagowanie zgodne z polityką finansową Państwa i interesami życia gospodarczego. Praktyka uczy, że tylko rozumna i umiarkowana polityka podatkowa prowadzi do rezultatów, t. zn. do wpływów skarbowych. Oby zmiana odpowiednich rozporządzeń poszła w kierunku złożonych opinii, gdyż w przeciwnym razie mogłoby ustawodawstwo nasze zostać spalone, a tym samym nie doprowadziłoby do zamierzonych celów, tj. między innymi do utrzymania równowagi naszego budżetu.

W. S.

Podatek spożywczy od cukru

Dla celów orientacyjnych podajemy Szan. Czytelnikom do wiadomości postanowienia ogólne, dotyczące opodatkowania cukru według jednolitego brzmienia rozporz. Prezydenta R. P. z dnia 13 września 1927 r. włącznie postanowień, będącego w fazie projektu, nowego prawa karnego — skarbowego.

Przedmiot i wysokość podatku.

Wszelki cukier buraczany i trzcinowy oraz cukier o tym samym składzie chemicznym, tak wyrobiony w kraju jak i przywieziony z zagranicy, podlega podatkowi spożywczemu.

Przez cukier buraczany rozumie się cukier otrzymany z buraków w stanie stałym lub płynnym wraz z sokami buraczanymi, z syropem i odpadkami z wyjątkiem melasy.

Cukier powyższy podlega opodatkowaniu, chociażby przy jego wyrobie użyto pozostałości z poprzedniej fabrykacji lub innych materiałów zawierających cukier.

Podatek spożywczy od cukru wynosi 500 zł od 100 kg wagi netto.

Od cukru w głowach, kostkach i kawałkach, opakowanego w drobne paczki papierowe, pobiera się od wagi brutto łącznie z papierem i sznurem.

Odpowiedzialność za podatek.

Do uiszczenia podatku od cukru wyrobionego w kraju obowiązany jest wytwórca lub przedsiębiorca wolnego składu. Przy przywozie cukru z za granicy do uiszczenia podatku obowiązana jest osoba uprawniona do rozporządzania towarami w rozumieniu obowiązujących przepisów celnych, przy czym obowiązek uiszczenia podatku powstaje w chwili odprawy celnej.

Należność przypadająca z tytułu podatku spożywczego powstaje z chwilą wprowadzenia cukru do wolnego obrotu.

Należność przypadająca z tytułu podatku spożywczego ulega zaspokojeniu z opodatkowanego cukru z pierwszeństwem przed wszystkimi innymi przywilejami i obciążeniami i może być wyegzekwowana z powyższego cukru bez względu na jakiegokolwiek prawa osób trzecich.

Przepisu tego nie stosuje się w przypadku, gdy osoby trzecie nabyły swe prawa w dobrej wierze.

Podatek spożywczy winien być uiszczony w chwili wprowadzenia cukru do wolnego obrotu.

W przypadkach zasługujących na uwzględnienie podatek od cukru wyrobionego w kraju może być zakredytowany na warunkach ustalonych przez ministra Skarbu.

Kredytowanie podatku od cukru przywożonego z za granicy jest niedopuszczalne.

Ściągnięcie nie uiszczanego w terminie podatku od cukru wraz z odsetkami od zaległości następuje w trybie administracyjnym przez władzę skarbową w drodze zajęcia i sprzedaży znajdujących się w cukrowni zapasów gotowego cukru, bez względu na jakiegokolwiek prawa osób trzecich, oraz w drodze zajęcia i sprzedaży wszelkiego innego majątku przedsiębiorcy, obowiązany do uiszczenia podatku.

Prawo żądania zwrotu podatku nienależnie pobranego przedawania się z upływem 1 roku, licząc od dnia uiszczenia podatku.

Prawo żądania należnego Państwu podatku bez względu na to, czy jego wymiar został dokonany, czy przez zatajenie nie wstrzymany, przedawnia się z upływem 5-ciu lat, licząc od dnia powstania obowiązku podatkowego.

Przedawnienie prawa żądania zapłaty podatku przerywa każda czynność, podjęta przez władzę skarbową w celu ścigania należności podatku wymierzonego lub zatajonego.

Hurtowy handel oraz przerabianie cukru.

Osoby oraz przedsiębiorstwa trudniące się hurtowym handlem cukru, względnie przerabianiem tego produktu, muszą posiadać dowody nabycia znajdującego się u nich cukru, w szczególności zaś faktury oraz rachunków, na których winno być uwidocznione pochodzenie cukru oraz numery partii względnie opakowań.

Wszystkie zakłady i pomieszczenia, w których się odbywa hurtowy handel lub przemysłowy przerób cukru, podlegają nadzorowi władz skarbowych.

Postanowienia karne.

Nowe prawo karne skarbowe, będące, co podkreślamy, w fazie opracowania, przewiduje następujące rygory w razie naruszenia przepisów o opodatkowaniu cukru:

1. Kto: a) wyrabia cukier bez zgłoszenia wytwórni władzy skarbowej,

b) odkaża cukier lub osłabia działanie środka skażającego, podlega karze aresztu do 6 miesięcy i grzywny od 10.000 do 500.000 złotych.

Jeżeli cukier wyrabiano sposobem domowym i do własnego użytku sprawca podlega karze grzywny od 1.000 do 30.000 złotych. Przedmiot występku podlega przypadkowi.

2. Kto: a) uruchamia wytwórnię cukru przed zatwierdzeniem urządzeń przez władzę skarbową,

b) rozpoczyna w wytwórni prawnie uruchomionej wyrób cukru przed złożeniem władzy skarbowej zawiadomienia o wyrobie,

c) wyrabia cukier wbrew zarządzeniu władzy skarbowej o wstrzymaniu ruchu wytwórni, podlega karze grzywny od 5.000 do 100.000 złotych.

Cukier, produkty do wyrobu jego przygotowane podlegają przypadkowi.

3. Kto: a) nie poddaje wagi wagi lub nie zapisuje do właściwych ksiąg wyrobionego cukru,

b) przechowuje cukier w innych pomieszczeniach niż przeznaczonych na ten cel, podlega karze grzywny od 5 do 10-krotnego podatku od cukru nie zważonego, nie zapisanego lub niewłaściwie przechowywanego. Przedmiot występku podlega przypadkowi.

4. Kto usuwa podczas transportu cukier, od którego nie uiszczono podatku, podlega karze grzywny od 5 do 10-krotnego podatku od cukru w ten sposób usuniętego. Przedmiot występku podlega przypadkowi.

5. Kto uszczupla podatek od cukru, podlega karze grzywny od 5 do 10-krotnego podatku uszczuplonego. Przedmiot występku podlega przypadkowi.

Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze grzywny od 1/4 kary powyżej określonej.

6. Kto umyślnie nabywa, przechowuje lub transportuje cukier pochodzący z występku określonego w poprzednich punktach albo pomaga do jego zbycia lub ukrycia, podlega karze grzywny od 2 do 4-krotnego podatku. Przedmiot występku podlega przypadkowi.

7. Kto narusza inne przepisy o opodatkowaniu cukru, podlega karze pieniężnej porządkowej.

Jak z powyższego wynika, za wszelkie inne naruszenia przepisów o opodatkowaniu cukru grozi jedynie kara pieniężna porządkowa, tzn. kara nie za występki skarbowe a za wykroczenie skarbowe.

Zaznaczyć trzeba, iż odpowiedzialność za wykroczenie skarbowe zachodzi w razie popełnienia go bądź z winy umyślnej bądź nieumyślnej a nadto, iż nie ma odpowiedzialności za usiłowanie.

Karę porządkową wymierzyć można od 20 złotych do 30.000 złotych.

Kara porządkowa ulega zamianie na areszt; przy zamianie przyjmuje się dzień aresztu za równoważnik kary pieniężnej od 20 do 1000 złotych.

Areszt zastępczy nie może trwać krócej niż jeden dzień i dłużej niż 3 miesiące.

Karę aresztu zastępczego wykonywa się w razie nieściągalności kary pieniężnej lub w razie gdyby jej ściągnięcie narażało skazanego na ruinę majątkową.

Ważne jest również postanowienie o przedawnieniach i zatarciu skazania a mianowicie:

a) nie można wszcząć postępowania karnego z powodu wykroczenia popełnionego przed laty 2.

b) nie można wydać orzeczenia skazującego, jeżeli od popełnienia wykroczenia upłynęło lat 3.

c) nie można wykonać kary, jeżeli od uprawomocnienia się orzeczenia upłynęło lat 5.

Zatarcie skazania następuje z samego prawa, jeżeli od odbycia, darowania lub przedawnienia kary upłynęło lat 3.

Poradnik księgowego

Bilans kupiecki a bilans podatkowy

Zobrazowanie działalności przedsiębiorstwa w liczbach księgowych uwidacznia się nie tylko w poszczególnych dokonanych transakcjach, — lecz w jednej z największych prac końcowych księgowego w tak zwanym bilansie zamknięcia i rachunku „Strat i Zysków”. Bilans przedstawia nam zestaw składników majątkowych i jego przeciwwagę we formie kapitałów własnych i obcych oraz wyniku działalności tj. zysku za miniony rok gospodarczy. Natomiast rachunek „Strat i Zysków” daje pogląd na poszczególne składniki o dwojakim charakterze, — takie, które wpłynęły na zwiększenie zysku i takie, które spowodowały jego umniejszenie, otrzymując w rezultacie końcowym identycz-

ny czysty zysk z prowadzenia przedsiębiorstwa, wykazany w bilansie zamknięcia.

Dominujący wpływ na właściwe ustalenie wyniku gospodarczego każdego przedsiębiorstwa stanowi trafne i umiejętne zaszeregowanie wpływów i wydatków zapadłych przy dokonaniu jakiegokolwiek transakcji oraz tych nakładów, które z mocy przepisów ustawowych powodują zwiększenie kosztów prowadzenia przedsiębiorstwa.

Owe zasadnicze i podstawowe charakterystyki przejawów życia gospodarczego przedsiębiorstwa dają, że się tak wyrazimy, nie tylko zatrudnienie i chleb księgowemu, lecz co najważniejsze możliwość przedstawienia stanu majątko-

wego i właściwość rezultatu pracy każdego przedsiębiorstwa.

Przeróżna technika podchodzenia do tych zagadnień i sposoby rozwiązywania zadań księgowych wykazują nam w rezultacie końcowym wyniki mniej lub więcej istotne i rzeczywiste. Zaistnieć bowiem może w praktycznym stosowaniu zasad księgowości tego rodzaju stan faktyczny; że księgowy przy swej najlepszej wiedzy stworzyć może niebywałe anomalie, które w żadnym wypadku nie pozwolą się podciągnąć pod nazwę „bilansu”, jeżeli chodzi o zamknięcie roku obrachunkowego. Typowym przykładem zaistnienia tego rodzaju faktów może być np. zaszeregowanie pewnej sumy rozchodowej do kosztów prowadzenia przedsiębiorstwa, podczas gdy w istocie rzeczy stanowi ona pozycję zwiększającą majątek przedsiębiorstwa niezależnie od umniejszenia innego składnika majątkowego. Mamy w tej chwili na myśli zagadnienia inwestycyjne, tak często pomijane względnie mało znane przeróżnym praktykom. Do tych zagadnień powrócimy w szczegółowszym omówieniu.

Mówiąc o tak zwanym bilansie odróżnić należy w ogólnym pojęciu dwie odmiany: 1) bilans kupiecki i 2) bilans podatkowy.

Współczesny przedsiębiorca wychowany w sumiennym poczuciu obywatelskim mówi o bilansie ma przeważnie na myśli bilans podatkowy. Jednym z dowodów na tego rodzaju punkt widzenia, to prowadzenia ksiąg handlowych li tylko z przyczyn obowiązujących ustaw skarbowych. Mamy w tym wypadku na uwadze tę słuszną i dodatnią stronę oblicza bilansu. Zagadnienie to poruszano już swego czasu na łamach Tygodnika Gospodarczego, wspominając o stosunkowo małym zrozumieniu, jeżeli chodzi o czysto gospodarcze zainteresowanie się przedsiębiorcy z liczbami księgowymi.

Zakwalifikowanie danego bilansu do tzw. kupieckiego, czy też podatkowego są uzależnione od zaszeregowania kosztów prowadzenia przedsiębiorstwa. Na tym odcinku spotykamy się z najczęściej popełnianymi błędami przez księgowych. Bardzo często przedkłada się do zeznania do podatku dochodowego bilans, który piastuje charakter wybitnie kupiecki. I nie dziw, że w następstwie spotyka przedsiębiorcę niemiłe zaskoczenie w podwyższeniu wykazanego zysku, które jest wynikiem przekształcenia bilansu kupieckiego na bilans podatkowy.

Ten ostatni bilans, tj. podatkowy musi znaleźć swój wyraz w oparciu o dekret o podatku dochodowym z dnia 8 stycznia 1946 r. (Dz. Ustw. R. P. Nr 2 poz. 14), — w szczególności dział II. omawiający przedmiot opodatkowania i zwolnienia przedmiotowe (art. 7 do art. 13). Sprawy te omawialiśmy na łamach naszego Tygodnika w numerach 9, 10, 11, 12, 14, 19, 20, 22 i 24 bieżącego roku. Ustawa nakreślając nam przedmiot opodatkowania oraz wydatki, które wolno przedsiębiorcy zaliczyć do kosztów prowadzenia swego warsztatu pracy, naprowadza niejako do zestawu bilansu podatkowego. Mówić przeto można o bilansie podatkowym tylko wówczas, jeżeli sporządzimy bilans przy przestrzeganiu wyżej wspomnianego dekretu.

Z punktu widzenia gospodarczego natomiast niekoniecznie opierać się musimy na obowiązującym ustawodawstwie skarbowym o podatku dochodowym. I wówczas wśród kosztów prowadzenia znajdujemy wydatki o charakterze gospodarczym przedsiębiorstwa, jakkolwiek nie są one potrącalne od dochodu. Według tych wytycznych bilans taki nazywamy bilansem kupieckim, bowiem jest on przedmiotem analizy przedsiębiorstwa, sprowadzonym do mianownika czysto gospodarczego.

Na ogół można stwierdzić, że współczesny przedsiębiorca prowadzi księgowość wyłącznie według określonych przepisów skarbowych, stwarzając z końcem roku bilans podatkowy. Dokonane natomiast zmiany bilansu na podstawie rewizji uwidaczniają zwiększenie lub zmniejszenie dochodu czystego na skutek mylnego zaliczenia pewnej pozycji do kosztów prowadzenia albo pominięcie zaszłości, jako pozycji dochodowej.

Słusznie przeto można twierdzić, że bilans kupiecki przeszedł do historii księgowości. W życiu obecnym spotykamy się zaś z prawdziwym albo spaczonym bilansem podatkowym. Ten ostatni niestety jest najczęstszym zjawiskiem, mniej lub więcej korygowany podczas badania ksiąg handlowych.

Na tego rodzaju okoliczność składają się najróżniejsze przyczyny. I tak np. słuszną korektę bilansu przy jednoczesnym zwiększeniu końcowego zysku przedsiębiorstwa może powodować:

1. księgowanie podatku dochodowego na Rk. kosztów handlowych i niedoliczenie do czystego zysku,
2. księgowaniu wydatków osobistych właściciela na kosztach handlowych, (jak up. dzierżawa za mieszkanie, koszty ogrzewania, oświetlenia prywatnego mieszkania właściciela przedsiębiorstwa, remont mieszkania pryw. itd.),
3. udowodnione i uzasadnione nadmierne koszty handlowe, (np. zbyt wysokie koszty reprezentacyjne przy uwzględnieniu rodzaju przedsiębiorstwa i dokonywanego obrotu),
4. zaliczenie poczynionych inwestycji do kosztów handlowych,
5. księgowanie pobranych sum przez właścicieli przedsiębiorstwa tytułem wynagrodzenia za włożoną pracę na kosztach handlowych i nie doliczonych po wyprowadzeniu czystego zysku do dochodu,
6. wszelkie inne wydatki księgowane na rachunku wynikowym, które na mocy ustawy nie podlegają potrąceniu od dochodu.

Zaistnieć mogą równocześnie i tego rodzaju pozycje księgowane jako dochód, które mocą ustawy podlegają odliczeniu. Do tych zaliczamy np. dochód z nieruchomości, zwolnionych od podatku dochodowego, zyski loteryjne i inne.

Jeżeli w przedsiębiorstwie prowadzimy księgowość w ten sposób, by z końcem roku gospodarczego zestawić bilans podatkowy, musimy w całej roztępliwości przestrzegać obowiązujące przepisy, by uniknąć korekty końcowego wyniku a jednocześnie bilansu zamknięcia jak i bilansu otwarcia z nowym rokiem. Mówi się dziś powszechnie o jednolitym planie kont, obowiązującym na razie w przedsiębiorstwach państwowych. Jednym z zasadniczych celów tegoż planu kont jest wprowadzenie w życie gospodarcze przedsiębiorstw **jednolitości** przy zaszeregowaniu odnośnych pozycji do właściwych klas. Koszta prowadzenia przedsiębiorstwa znajdują swe miejsce w klasie czwartej, która, jako jedna z najważniejszych, została w sposób szczegółowy rozbita na tzw. grupy i dalsze działy.

W przedsiębiorstwach mniejszych najczęstszą przyczyną sporządzenia tzw. spaczonych bilansu jest niedostateczne rozgraniczenie wydatków osobistych właściciela od kosztów przedsiębiorstwa. Tutaj pamiętać musimy że:

1. księgując wszystkie wydatki osobiste właściciela na oddzielnym rachunku, zamykamy tenże z końcem roku gospodarczego Rk. „Kapitału”. Tym samym nie umniejszamy wyniku działalności, lecz dotychczasowy kapitał.

2. Księgując wydatki osobiste łącznie z wydatkami przedsiębiorstwa na jednym wspólnym koncie (np. pod nazwą „Koszty”), wówczas przy przerzuceniu wyniku ostatecznego tego konta na Rk. Strat i Zysków zmniejszamy czyści zysk za dany rok gospodarczy, bilans natomiast staje się nierzeczywisty. Tego rodzaju postępowanie nie powinno mieć miejsca, — niestety w życiu praktycznym napotyka się na podobne błędy.

3. Zaistnieć może wreszcie i taki wypadek, że księgowy uwidacznia na oddzielnym koncie wydatki osobiste właściciela, lecz zamyka je z końcem roku gospodarczego Rk. Strat i Zysków. Wówczas należy pamiętać, że wykazany zysk jest nierzeczywistym i przy składaniu zeznania o podatku dochodowym należy czysty zysk bilansowy podwyższyć o tę ogólną sumę wydatków osobistych.

Na tym miejscu podkreślamy wyraźnie, że do wydatków osobistych właściciela zaliczamy również zapłacony względnie zaległy podatek dochodowy. A więc tego wydatku nie można uważać za koszt prowadzenia przedsiębiorstwa. Rzecz zrozumiała, że dotyczy to przedsiębiorstw o osobowości fizycznej. Podatek dochodowy powinien właściwie przedsiębiorca z osobistej kasy zapłacić, jeżeli czyni to przedsiębiorstwo natenczas następuje wyłącznie rozliczenie wewnętrzne. (Uznanie składnika majątkowego za ubytek — więc Rk. Kasy, obciążenie zaś Rk. prywatnego właściciela).

Zaniechanie sporządzenia bilansu kupieckiego jest zatem wynikiem ustawodawstwa skarbowego. I tak, jak z jednej strony stwierdzamy, że ustawodawstwo to rozpowszechniło księgowość przez wyraźny nakaz prowadzenia księgowości, tak z drugiej strony zakreślone zostały dość ciasne granice, których z konieczności wypada ściśle przestrzegać, by poprzez końcowe prace roczne księgowego stworzyć **bilans podatkowy** kwalifikujący się do pełnego zaakceptowania przez miarodajne czynniki.

Konferencja dyrektorów izb przemysłowo-handlowych w Ministerstwie Apropowizacji i Handlu

Dnia 24 lipca br. odbyła się w Ministerstwie Apropowizacji i Handlu konferencja dyrektorów izb przemysłowo-handlowych pod przewodnictwem w-min. dr Nowińskiego przy współudziale dyrektora Departamentu Kuleszyńskiego, dyr. Dep. Kozłowskiego i innych wysokich urzędników Min. A. i H. oraz dyrektora Departamentu Ehrenberga i naczelnika Wydziału inż. Kurzewskiego z Min. Przemysłu i Handlu.

Na porządku dziennym znajdowało się sprawozdanie dyrektorów izb przemysłowo-handlowych w zakresie organizacji branżowej zrzeszeń przemysłu spożywczego i z dotychczasowych wyników pracy zrzeszeń, referat dyr. Dep. Kozłowskiego (Centralny Zarząd Państwowego Przemysłu Spożywczego) w sprawie współdziałania zrzeszeń branżowych z pracą zjednoczeń przemysłu spożywczego oraz dyskusja nad tym referatem i sprawozdaniami.

Dyrektorzy izb w swych sprawozdaniach stwierdzili, że zgodnie z poleceniem ministerstwa wszystkie izby utworzyły zrzeszenia przymusowe przy izbach przemysłowo-handlowych bez osobowości prawnej. Dyrektor izby poznańskiej, stwierdzając taki sam stan rzeczy na swoim terenie, zwrócił się do p. w-min. dr Nowińskiego z prośbą o zrezygnowanie z wymogu tworzenia i prowadzenia przy izbach zrzeszeń przymusowych, nie opartych na prawie przemysłowym wobec istnienia zrzeszeń dobrowolnych, opartych na tym prawie, których podporządkowanie izbom przemysłowo-handlowym może nastąpić w trojaki sposób, mianowicie albo na podstawie tegoż prawa przemysłowego, przewidującego możliwość nadania charakteru przymusowego zrzeszeniom już istniejącym, albo nawet powołania do życia zrzeszeń przymusowych dotąd nie istniejących, albo też przez dobrowolne podporządkowanie się tych zrzeszeń zarządzeniom izb w zakresie wykonywania zleconych przez Rząd zadań w dziedzinie gospodarki planowej, albo wreszcie siłą faktu przez wyeliminowanie z wszelkich działów członków zrzeszeń, odmawianie poparcia kredytowego itp. Nie ma potrzeby tworzenia organizacji bez wyraźnej podstawy prawnej, skoro istnieją zrzeszenia na wyraźnej podstawie prawnej, które mogą być wprężnięte w państwowy program gospodarczy za pośrednictwem samorządu gospodarczego.

Po dyskusji, jaka się na ten temat wywiązała i przemówieniu p. w-min. dra Nowińskiego oraz dyr. Ehrenberga i wobec pewnych zastrzeżeń ze strony kilku izb, na których terenie nie istnieją zrzeszenia przemysłu spożywczego, stało na tym, że zrzeszenia przymusowe przy izbach, nie oparte na prawie przemysłowym, będą tak długo istniały, dopóki nie nastąpi nowelizacja Działu V Prawa Przemysłowego, dotyczącego zrzeszeń przemysłowych, co do której Ministerstwo Przemysłu oczekuje propozycji ze strony izb przemysłowo-handlowych. Izby powinny opracować ramowe statuty zrzeszeń w tym kierunku, żeby te zrzeszenia były tworzone równoległe do zjednoczeń przemysłu państwowego. Przemysł prywatny winien być zupełnie oddzielony od państwowego i pozostawać pod nadzorem izb przemysłowo-handlowych.

W przemówieniu swym w-min. dr Nowiński zaznaczył przede wszystkim, że obecny stan przemysłu państwowego w stosunku do prywatnego jest stanem dużego oddalenia, podczas gdy powinien być stanem jak największego zbliżenia, wszystkie bowiem czynniki gospodarcze wchodzące obecnie w grę, powinny być skoordynowane dla jak najszybszej odbudowy kraju. Jakkolwiek mogłoby się to wydawać paradoksalne, to jednak trzeba stwierdzić, że nawet spekulanci przyłożyli swoją cegiełkę do odbudowy Państwa. Tu p. Minister przypomina swoją rozmowę z jednym z wojewodów, (zapewne był to wojewoda poznański), który powiedział, że na jego terenie tak długo nie było ruchu handlowego, dopóki nie zjawili się spekulanci. Mimo to jednakże spekulacja jest bolączką, którą trzeba jak najszybciej zwalczyć i dlatego musimy poprzeć zdrową inicjatywę i dla tego też musi być nawiązany jak najściślejszy kontakt pomiędzy trzema odcinkami życia gospodarczego w Państwie. Między poszczególnymi branżami gospodarczymi również istnieje ścisły związek. Koordynacja nie stanowi zaprzeczenia liberalizmu gospodarczego. Jeżeli Państwo chce kierować skutecznym życiem gospodarczym, to musi mieć odpowiednie organa nadzór nad zrzeszeniami reprezentującymi poszczególne gałęzie tego życia.

To jest techniczna strona planowania. W konsekwencji

powyższego Państwo będzie jak najusilniej popierać **prywatny przemysł spożywczy** w ramach ustawy o upaństwowieniu oraz o popieraniu inicjatywy prywatnej.

P. Minister podkreślił, że oświadczenie to składa zupełnie oficjalnie i że konieczna jest walka z nastrojami niepewności w tej dziedzinie. Nastroje te mogą m. i. mieć swoje źródło w postępowaniu niższych czynników administracyjnych, które czasem w gorliwości swej przekraczają linię zasadniczą Rządu. Jako przykład podaje p. Minister postępowanie czynników administracyjnych w sprawach lokali przemysłowych (Zob. w tym numerze „Wymawianie lokali handlowych”). Zwłaszcza będzie usilnie popierana produkcja tych fabryk, które mogą być wykorzystane na cele eksportu.

Przedsiębiorstwa mają szereg wspólnych interesów w ramach planowej gospodarki, stąd konieczność zrzeszeń branżowych, a powiązanie ich wymaga podporządkowania ich pewnej centralnej komórce. Sposób tego powiązania stanowi zagadnienie odrębne. Jeżeli chodzi o stosunek zrzeszeń do ich członków, to przede wszystkim chodzi tu o zagadnienie przymusowości. Jest to konieczne między innymi z tego względu, że mamy cały szereg zakładów przemysłowych stojących technicznie na bardzo niskim poziomie. Zakłady te pracują nieekonomicznie i właściwie powinny być zamknięte. To zagadnienie będzie pozostawione zrzeszeniom do decyzji. Co do formy prawnej zrzeszeń, to nie należy jej przeceniać. Czynniki rządowe uważają to zagadnienie raczej za techniczne. Sprawa ta może być tak czy inaczej rozwiązana, w każdym razie musi być powiązanie tych zrzeszeń pomiędzy sobą i z izbami przemysłowo-handlowymi tak, aby przy powiązaniu ich z całością pozostało pole do zdrowej ich samodzielności. Tak samo będzie rozwiązany stosunek samych izb przemysłowo-handlowych do władz naczelnich. Izby będą odgrywały rolę pasa transmisyjnego pomiędzy Państwem a zrzeszeniami. Powiązanie zrzeszeń z izbami jest też korzystne dla zrzeszeń, ponieważ wystąpienia izb są niezmiennie ważnym czynnikiem kontrolującym produkcję prywatnego przemysłu.

Podstawowym zagadnieniem jest powiązanie przemysłu z celami Państwa, Zagadnienie to trzeba stawiać jako całość, trzeba odróżnić konkretne postulaty poszczególnych gałęzi czy przedsiębiorstw przemysłowych od tego zagadnienia ogólnego.

Podstawą planowania jest sprawozdawczość; jest to pierwszym zadaniem zrzeszeń, skoordynowanym przez izby przemysłowo-handlowe. Jest to tym bardziej konieczne, że obecnie jesteśmy w trakcie przygotowywania trzyletniego planu gospodarczego. Co do przemysłu prywatnego brak ścisłych danych, zarówno co do ilości zakładów jak produkcji, rozmieszczenia i zapotrzebowania surowcowego. Plany należy układać pod kątem perspektywy rozwojowej.

Co do konkurencji przemysłu państwowego z prywatnym należy zaznaczyć, że przemysł państwowy pracuje obecnie głównie na cele komercyjne. Za węgiel płaci przemysł państwowy to samo, co prywatny. Dążymy do prawidłowej skali kalkulacji kosztów własnych.

W kwestii zaopatrzenia spożywczego podkreśla p. minister Nowiński, że zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z 6 czerwca br. od pierwszego sierpnia 1946 r. wchodzi w życie wolny handel artykułami rolnymi.

Na koniec mówca poruszył zagadnienie ożywienia przemysłu prywatnego na Ziemiach Odzyskanych.

Konieczność ścisłej koordynacji wszystkich trzech odcinków życia gospodarczego w Państwie, tj. państwowego, spółdzielczego i prywatnego, podkreślił również w swym przemówieniu dyrektor Departamentu Kozłowski, który stwierdził, że brak tej koordynacji powoduje marnotrawstwo w przemyśle i **niezdrową konkurencję**, nie mieszczącą się w granicach przyzwoitej kalkulacji. Konieczność współpracy tych trzech odcinków dotyczy również **dziedziiny handlu zagranicznego**.

Na uwagę jednego z uczestników konferencji, że czynnikami hamującymi inicjatywę prywatną w przemyśle na Ziemiach Odzyskanych jest m. i. obserwowany fakt, że przemysł państwowy nie inwestuje na tych terenach, przynajmniej na Ziemi Lubuskiej, czemu dano wyraz w trakcie dyskusji na Radzie Gospodarczej Ziemi Lubuskiej — odpowiedział p. Minister, że przemysł państwowy nie inwestuje tylko na mniej ważnych odcinkach przemysłu. **St. W.**

Wymawianie lokali handlowych

Wobec akcji wymawiania lokali handlowych i gastronomicznych ich obecnym posiadaczom, Ministerstwo Apropozycji i Handlu stwierdziło, że akcja ta stanowi naruszenie dekretu z dnia 21 grudnia 1945 o publicznej gospodarce lokalami (Dz. U. z 1946 r. Nr 4 poz. 279), który dopuszcza pozbawienie przedsiębiorstw zajmowanych przez nie lokali użytkowych jedynie w trybie planowanego postępowania przewidzianego w art. 14 i 15 dekretu oraz dekretu z dnia 13 listopada 1945 r. o koncesjonowaniu przemysłu gastronomicznego (Dz. U. Nr. 57 poz. 322), ograniczającego prawo przymusowego zamknięcia przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego do wypadków przewidzianych w art. 6 dekretu, które w tej sprawie nie mają miejsca. Akcja ta stoi zarazem w wyraźnej sprzeczności z intencjami politycznymi i gospodarczymi Rządu i podrywa zaufanie ludności do jego

oświadczeń o szanowaniu i popieraniu inicjatywy prywatnej zwłaszcza z uwagi na kateryczne zapewnienie przez Państwo właścicielom przedsiębiorstw swobody ich rozwoju oraz poparcia ich działalności gospodarczej (art. 3 ustawy z dnia 3 stycznia 1946 r. o zakładaniu nowych przedsiębiorstw i popieraniu prywatnej inicjatywy w przemyśle i handlu, (Dz. U. Nr 3 poz. 11)).

Z powyższych względów i na podstawie art. 4 wspomnianej ustawy z dnia 3 stycznia 1946 r. i art. 101 rozp. Prez. z dnia 22 marca 1928 o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. Nr 3 b poz. 341) Ministerstwo A. i H. poleca wstrzymać akcję zarządów miejskich, zmierzającą do pozbawienia lokali posiadaczy przedsiębiorstw handlowych i gastronomicznych.

Podatek od wynagrodzeń — wykaz cen wolnego rynku

Stosownie do zapowiedzi w Nr. 26 „Tygodnika Gospodarczego” z dnia 29 czerwca 1946 r. w artykule p. t. „Zmiany w podatku od wynagrodzeń” (w podtytule: „Pojęcie wynagrodzenia art. 2 ust. 1/” — podajemy Szanownym Czy-

teńnikom do wiadomości wykaz cen wolnego rynku ustalonych przez Izbę Skarbową w Poznaniu dla celów szacowania wartości pieniężnych świadczeń w naturze:

WYKAZ CEN WOLNEGO RYNKU

ustalonych przez Izbę Skarbową a obowiązujących przy obliczaniu podatku od wynagrodzeń dla szacowania wartości świadczeń w naturze, wydawanych przez pracodawców w okręgu Izby Skarbowej w Poznaniu.

L. p.	Rodzaj świadczenia		Ustalona cena w złotych		Uwagi
			dla miasta Poznania	dla wszystkich innych miejscowości województwa poznańskiego	
1.	pszenica	za 100 kg	2.300	2.000	
2.	żyto	" "	1.000	900	
3.	jęczmień	" "	1.000	900	
4.	owies	" "	1.000	900	
5.	otręby pszenne	" "	700	600	
6.	otręby żytnie	" "	600	500	
7.	otręby jęczmienne	" "	500	400	
8.	kartofle	" "	220	200	
9.	drzewo	" 1 m-p.	500	300	
10.	groch	" 1 kg	20	20	
11.	fasola	" 1 "	33	30	
12.	kasza jęczmienna	" 1 "	22	20	
13.	mąka pszennna	" 1 "	55	50	
14.	mąka żytnia	" 1 "	20	18	
15.	chleb żytni	" 1 "	21	18	
16.	masło	" 1 "	340	280	
17.	olej	" 1 litr	200	170	
18.	stonina	" 1 kg	320	260	
19.	mięso wieprzowe	" 1 "	240	200	
20.	mięso wołowe, cielęce	" 1 "	160	140	
21.	ryby drobnica	" 1 "	25	220	
22.	ryby - średnica	" 1 "	35	25	
23.	ryby - wybór	" 1 "	70	40	
24.	mleko pełne	" 1 litr	22	15	na wsi 12 zł
25.	mleko odtłuszczone	" 1 "	4	4	
26.	śmietana	" 1 "	110	75	na wsi 60 zł
27.	twaróg	" 1 kg	60	30	
28.	sery gatunkowe	" 1 "	220	180	
29.	jajka za sztukę	" 1 "	10	7	na wsi 6 zł
30.	sól	" 1 "	8	8	
31.	cukier	" 1 "	180	180	
32.	marmelada	" 1 "	100	80	
33.	nafta	" 1 "	50	50	

Powyższe ceny miarodajne są wyłącznie dla celów obliczania podatku od wynagrodzeń po myśli przepisów dekretu z dnia 18 sierpnia 1945 r. o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 220), a w szczególności art. 2 ust. (2) i (5) tegoż dekretu w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 1946 i mają zastosowanie począwszy od wynagrodzeń wypłacanych od dnia 1 lipca 194 r aż do odwołania najdalej jednak do 31 grudnia 1946 r.

Świadczenia nie objęte powyższym wykazem należy szacować według miejscowych cen wolnego rynku w sprze-

daży spożywców. Ceny te należy uzgodnić z właściwym urzędem skarbowym.

W związku z koniecznością uzgodnienia z urzędami skarbowymi cen odnośnie świadczeń nie objętych powyższym wykazem, naczelnicy urzędów skarbowych upoważnieni zostali do indywidualnego ustalania cen wolnego rynku takich świadczeń.

Zdajemy sobie sprawę z tego, iż ceny ustalone ulegają w obecnym okresie rozwoju gospodarczego ciągłym zmia-

nom; stąd też należy liczyć się z tym, iż wykazy ustalonych cen wolnego rynku będą ulegały również odpowiednim zmianom nie tylko w okresach półrocznych (które to okresy są górną granicą częstotliwości ustaleń wykazu) o których mo-

wa w dekrete o podatku od wynagrodzeń, lecz w miarę potrzeby i w okresach krótszych.

O każdorazowej zmianie będziemy Szanownych Czytelników zawiadamiali niezwłocznie.

Wiadomości różne i komunikaty:

Przewodniczący Komisji Wojewódzkich dla spraw upaństwowienia przemysłu

Pruszków — Bigelmeyer Jerzy, Sędzia S. Ap.
 Łódź — Burski, Sekretarz O. K. Z. Z.
 Kielce — Niewiadomski L., Wicepr. S. O.
 Lublin — Mazur Marian, Prezes S. O.
 Białystok — Dr. Anisimowicz, Nacz. W. W. Zdr.
 Poznań — Opuszyński Z., Sędzia S. O.
 Bydgoszcz — Witkowski, Sędzia S. Gr.
 Gdańsk — Leszczyński K., Wicepr. S. O.
 Katowice — Jarosz Feliks, Prok. Spec. S. K.
 Kraków — Kowalczyk, Przew. O. K. Z. Z.
 Rzeszów — Zarębski, Przew. Izby Odwoł.
 W-wa miasto — Banczerz Stefan, Dyr. Dept. Ust. M. S. W.
 Łódź miasto — Cieśluk Hendryk, Przew. Sp. S. K.
 Wrocław — Olbromski Ant., Prezes S. Ap.
 Szczecin — Ostrowski Aleks., Wicepr. S. O.
 Olsztyn Wojtkiewicz Edw., Sędzia S. O.

Układy zbiorowe pracy

(ważne dla Poznania i woj. poznańskiego)

W Izbie Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, Mickiewicza 31 (pok. 13) są do nabycia następujące układy zbiorowe pracy:

1. Układ zbiorowy dot. pomocników gastronomicznych ważny od 1. 6. 1946 r.
2. Układ zbiorowy dot. pracowników cukierniczych. ważny od 1. 6. 1946 r.
3. Układ zbiorowy dot. pracowników hoteli i pensjonatów, ważny od 1. 5. 1946 r.
4. Układ zbiorowy dot. pracowników fizycznych hut szklanych ważny od 1. 10. 1945 r.
5. Układ zbiorowy dot. pracowników rzemiosła fryzjerskiego, ważny od 1. 4. 1946 r.
6. Układ zbiorowy dot. kuchmistrzów, personelu bufetowego, kuchennego i uczniów w zakładach gastronomicznych, ważny od 1. 6. 1946 r.
7. Układ zbiorowy dot. pracowników umysłowych i fizycznych, zatrudnionych w młynach, ważny od 1. 4. 1946 r.
8. Układ zbiorowy dot. pracowników zakł. ceramiki czerwonej ważny od 1. 4. 1946 r.

Wojewódzka Komisja Notowania Cen w Poznaniu

Notowania cen ziemiopłodów za okres od 1. — 15. lipca 1946 r.

Ceny przeciętne na terenie Województwa Poznańskiego, płacone rolnikom za dostawy w mniejszych ilościach (nie wagonowych), — w zł za 100 kg:

żyto	880.—	fasola biała	bez obrot.
pszenica	2.185.—	fasola kolorowa	bez obrot.
jęczmień brow	970.—	rzepak	3.825.—
jęczmień kaszany	900.—	rzepik	bez obrot.
owies	970.—	siemie lniane	"
gryka	bez obrot.	siemie konopne	"
proso	bez obrot.	mak biały	"
ziemniaki	350.—	mak niebieski	"
grch Wiktoria	2.080.—	gorczyca	"
groch zielony	1.910.—		

Ceny wykazywały tendencje zniżkową. Notowanie na ziemniaki zwiększało się uwagi na podaż ziemniaków z nowych zbiorów.

Handel zagraniczny.

Formalności związane ze staraniami o pozwolenie przywozu i wywozu dla firm prywatnych.

Powołując się na opublikowaną w Nr 10 „Tygodnika Gospodarczego” tymczasową instrukcję Ministerstwa Żegluga i Handlu Zagranicznego o trybie składania wniosków na wywóz i przywóz towarów, podajemy poniżej bliższe informacje dot. formalności związanych z otrzymaniem odpowiednich zezwoleń.

Informacje te zostały dostarczone przez Zrzeszenie Eksporterów i Importerów RP., powołane w myśl instrukcji

Ministerstwa Żegluga i Handlu Zagranicznego do opiniowania wraz z właściwymi terytorialnie izbami przemysłowo-handlowymi, wniosków firm prywatnych.

Jeżeli dokonanie transakcji nie wymaga uprzedniego przeprowadzenia pertraktacji handlowych, należy składać wnioski o pozwolenie przywozu/wywozu.

I. Starania o pozwolenie przywozu / wywozu.

1. Wnioski o pozwolenie przywozu lub wywozu adiesować należy do Ministerstwa Żegluga i Handlu Zagranicznego — Wydział Reglamentacji, Warszawa, Wileńska 2/4 przez Zrzeszenie Eksporterów i Importerów RP. Warszawa, Zgoda 7.
2. Wniosek winien być złożony w dwu egzemplarzach według podanego niżej wzoru, przy czym na oryginalnie należy zamieścić znaczek stemplowy w wysokości 50,— zł,
3. do wniosku dołączyć:
 - a) podanie adresowane jak w pkt. 1 z uzasadnieniem celowości gospodarczej importu względnie eksportu oraz z określeniem firmy, w jakiej zostanie dokonany rozrachunek (przy imporcie: kompensata, kredyt, przydział dewiz, likwidacja wierzytelności, dar; przy eksporcie: kompensata, odsprzedaż dewiz w Narodowym Banku Polskim) w dwóch egzemplarzach;
 - b) trzy kopie zamówienia w ramach odnośnej umowy handlowej lub poza umową (przy eksporcie);
 - c) faktury proforma (przy imporcie);
 - d) opinię terenowo-właściwej izby p.-h. — lub oddziału Zrzeszenia Eksporterów i Importerów RP. (w dwóch egzemplarzach).

Jeżeli dokonanie transakcji musi być poprzedzone pertraktacjami handlowymi, firma winna uzyskać promesę Ministerstwa Żegluga i Handlu Zagranicznego, że z chwilą sfinalizowania transakcji uzyska pozwolenie.

II. Starania o promesę.

1. Importer (eksporter) prowadzący rozmowy handlowe występuje z wnioskiem o uzyskanie promesy do Ministerstwa Żegluga i Handlu Zagranicznego — Wydział Reglamentacji — Warszawa, Wileńska 2—4 za pośrednictwem Zrzeszenia Eksporterów i Importerów R. P., Warszawa, Zgoda 7.
2. wniosek o promesę (2 egzemplarze) zawierać winien nast. dane:
 - a) kraj pochodzenia wzgl. przeznaczenia towaru,
 - b) nazwę towaru (wg. taryfy celnej polskiej),
 - c) ilość towaru,
 - d) wartość towaru,
 - e) urząd odprawy celnej,
 - f) uzasadnienie celowości gospodarczej importu/eksportu,
 - g) formę rozliczenia (przy imporcie: kompensata, kredyt, przydział dewiz; przy eksporcie: kompensata, odsprzedaż dewiz w Narodowym Banku Polskim.
3. Do wniosku o promesę dołączyć należy opinię terenowo-właściwej izby p.-h. wzgl. oddziału Zrzeszenia Eksporterów i Importerów R. P. (w 2-ch egzemplarzach).

Po sfinalizowaniu transakcji firma może uzyskać pozwolenie na przywóz/wywóz na podstawie posiadanej promesy Ministerstwa Żegluga i Handlu Zagranicznego.

III Starania o pozwolenie przywozu / wywozu na podstawie promesy.

1. Wnioski o pozwolenie przywozu lub wywozu na podstawie uzyskanej promesy adresować należy do Ministerstwa Żegluga i Handlu Zagr. Warszawa, Wileńska 2—4 przez Zrzeszenie Eksporterów i Importerów RP. Warszawa, Zgoda 7.
2. Wniosek winien być złożony w dwóch egzemplarzach wg. podanego niżej wzoru, przy czym na oryginalnie zamieścić należy znaczek stemplowy w wysokości 50,— zł.

W rubryce „Dodatkowe wyjaśnienia eksportera/importera” należy podać w ilu i jakich odcinkach mają

być wystawione pozwolenia na przywóz względnie wywóz.

3. Do wniosku należy dołączyć:

- promesę,
- trzy kopie kontraktu w ramach odośnej umowy handlowej,
- faktury proforma.

Wzór wniosku o pozwolenie na przywóz / wywóz.

Miejsce na znaczek stemplowy dn. 1946

Do
Ministerstwa Żeglugi i Handlu Zagranicznego
Wydział Reglamentacji

Instytucja / Firma

w ul. tel. Nr.

P o d a n i e

Niniejszym proszę o udzielenie pozwolenia na przywóz / wywóz:

Nazwa towaru

Waga w kg ilość sztuk

Wartość wg, faktury w walucie obcej

Wartość w złotych

Kraj pochodzenia. przeznaczenia*)

Urząd Celny, który dokona odprawy

Wskazać podstawę do ubiegania się o pozwolenie (promesa komp. lub inna, kontrakt w ramach umowy lub poza umową, dar itp.) podać Nr i datę pisma, załączyć odpis

Dodatkowe wyjaśnienia importera / eksportera

*) niepotrzebne skreślić.

Dotąd wypełnia importer / eksporter.

Decyzja	Opinia Wydz. Branżowego	Nr. i data wejścia I. E. IX.
---------	----------------------------	------------------------------------

Oplata i data ich wniesienia	Obciążenie kontyngentu
---------------------------------	------------------------

Wydano dnia pozwolenia Nr.

LEON CHUDZIŃSKI ZIEMIOPLODY

Poznań, ul. św. Marcin 49

CZŁONEK ZRZESZENIA KUPCÓW ZBOŻOWYCH R. P.

HURTOWY ZAKUP I SPRZEDAŻ WSZELKICH ZIEMIOPLODÓW.

Telefony: 30-75, 30-64

Po godz. biur. — 66-78

Adres telegr. „LECH” Poznań

BLACHY i pręty mosiężne NARZĘDZIA do obróbki metali ARMATURE żeliwna i mosiężna do pary, gazu i wody

oraz

wszelkie artykuły techniczne

poleca

PIŁAT i SKA

POZNAŃ, ul. Ratajczaka 15, w Pasażu Apollo
Telefon 44-84

BIURKA

Krzesła gięte, Meble szkolne

Poznańska Centrala Mebli - L. KONIECZNY

Przedstawicielstwa fabryczne

POZNAŃ, ul. 27 Grudnia 5, tel. 39-71

NAWOZY SZTUCZNE

dostarcza wagonowo

CENTRALA HANDLOWA PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Hurtownia Wojewódzka 9

Poznań, Mickiewicza 28. Tel. 18-66, 18-67

Dla kupców - odsprzedawców specjalne rabaty. Prosimy zainteresowanych o zażądanie ofert.

Ogłoszenia przyjmuje dla instytucji i przedsiębiorstw państwowych oraz firm pozostających pod zarządem państwowym „P. A. P.” Polska Agencja Prasowa, Poznań, Sew. Mielżyńskiego 8 — telefon 42-63.

Redakcja: Izba Przemysłowo-Handlowa
w Poznaniu, ulica Mickiewicza 31
Tel.: 78-62, 23-65, 23-68

Ogłoszenia przyjmuje „PAR” Polska Agencja
Reklamy Fr. Krajna — Spadkobiercy
Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 7 — Telefon
30-80 i oddz. Kraków, Rynek Gł. 46 —
Tel. 503-66 — Bydgoszcz, Al. 1 Maja 16
— Toruń, ul. Mostowa 38.

Administracja: Księgarnia Wilak Po-
znań, ul. Kantaka 10 — Tel. 44-40
Konto P. K. O. — V-4085
Cena numeru 10,— zł, prenumerata
kwartalnie 100,— zł